

УДК 371.134(564.3)(045)

*Воєвутко Наталя Юрїївна,
кандидат педагогічних наук, доцент,
завідувач кафедри грецької мови та перекладу
Маріупольського державного університету*

ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ НА УНІВЕРСИТЕТСЬКОМУ РІВНІ УПРАВЛІННЯ ОСВІТОЮ: ДОСВІД РЕСПУБЛІКИ КІПР

Анотація. У статті визначено чинники європеїзації освіти у Республіці Кіпр, які обумовили її сучасний стан. Наведено зміст дисциплін педагогічного спрямування з європейським компонентом, упроваджених в університетах Республіки Кіпр. Проаналізовано міждисциплінарну програму «Гендерні дослідження». Висвітлено особливості діяльності факультету постдипломного навчання Університету Кіпру.

Ключові слова: вища освіта, Республіка Кіпр, освітня програма, міждисциплінарна програма.

Воєвутко Наталья Юрьевна

ОРГАНИЗАЦИЯ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ ПРОГРАММ НА УНИВЕРСИТЕТСКОМ УРОВНЕ УПРАВЛЕНИЯ ОБРАЗОВАНИЕМ: ОПЫТ РЕСПУБЛИКИ КИПР

Аннотация. В статье определены факторы европеизации образования в Республике Кипр, которые обусловили ее современное состояние. Приведены содержание дисциплин педагогического направления с европейским компонентом, внедренных в университетах Республики Кипр. Проанализирована междисциплинарная программа «Гендерные исследования». Освещены особенности деятельности факультета постдипломного обучения Университета Кипра.

Ключевые слова: высшее образование, Республика Кипр, образовательная программа, междисциплинарная программа.

Voyevutko Natalya Yuriiivna

ORGANIZATION OF EDUCATIONAL PROGRAMS AT THE UNIVERSITY LEVEL OF EDUCATION MANAGEMENT: THE EXPERIENCE OF THE REPUBLIC OF CYPRUS

Resume. The factors of Europeanization of education in the Republic of Cyprus, which led to its current state, are analyzed in the article. An educational content of the pedagogically oriented subjects with European component, which are embedded in the universities of the Republic of Cyprus, is considered. The interdisciplinary "Gender Studies" program is analyzed. The peculiarities of the Faculty of Postgraduate study at the University of Cyprus are highlighted.

Key words: higher education, the Republic of Cyprus, educational program, an interdisciplinary program.

Постановка проблеми. На етапі імплементації Закону України «Про вищу освіту»¹ особливої актуальності набуває проблема підготовки фахівців з вищою освітою, яка здійснюється за відповідними освітньо-професійними, освітньо-науковими, науковими програмами на бакалаврському, магістерському, науковому рівнях вищої освіти. Визнання Республікою Кіпр європейського вектора розвитку країни, спрямованість вищої освіти на світові і європейські стандарти якості зумовили активні процеси у сфері вищої освіти, що збагачують європейський досвід професійної підготовки вчителів. Відтак вагомою актуальністю набуває вивчення досвіду Республіки Кіпр щодо організації навчання за освітніми програмами.

Багатогранні аспекти досліджуваної проблеми знайшли своє відображення у наукових працях кіпрських учених, історико-педагогічні студії яких розгортаються на тлі сучасних реформаційних процесів, що відбуваються в Європейському освітньому просторі.

Аналіз літератури з проблеми дослідження дозволив з'ясувати напрями розвідок кіпрських науковців у площині освітнього менеджменту, особливостей реалізації окремих функцій на державному і університетському рівнях управління вищою освітою.

До першої групи наукових праць віднесено ті, в яких досліджено фактори, що вплинули на систему управління освітою в умовах приєднання Республіки Кіпр до Болонського процесу (А. Гагаціс, П. Пасьярдіс, П. Спіру); євроінтеграційних процесів, диверсифікації освітніх програм підготовки учителів

¹ Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 Р. №1556 – VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу до матеріалу : <http://zakon.nau.ua/doc>

(Х. Хрістофору, Е. Фтьяка) і європеїзації змісту професійної підготовки учителів (Й. Мавроїдіс, Л. Неофіту, Г. Талядорос).

До другої групи включено наукові розвідки, присвячені проблемам менеджменту вищої освіти ХХІ століття (П. Яковос, М. Куцуліс, П. Персіянніс); менеджменту освіти Республіки Кіпр та професійної підготовки вчителів (М. Маратефтїс, П. Персіянніс, Г. Мавроїдіс, А. Петру, Е. Еротокрїту); формування законодавчої і нормативної бази неперервної освіти вчителів (М. Маратефтїс, М. Куцелїні); розвитку університетської освіти (А. Сепос, Д. Дїмітріу, Х. Теофілїдіс); адміністрування закладів освіти (П. Хрісту, М. Куцуліс, З. Папанаум, Г. Пасярді, С. Георгїу, П. Ставрїнідіс).

Джерельну базу дослідження проблеми освітнього менеджменту збагачують наукові праці третьої групи, в яких висвітлено шляхи підвищення ефективності навчального процесу (Л. Кїрьякїдіс, К. Пастїдіс, К. Кїпрїдіму, Х. Хрістофору), зокрема підвищення квалїфікації вчителів (П. Ангелїдіс, М. Зембілас, Х. Врасїдас, Н. Хараламбу), технологїї формування професїоналізму педагогів (А. Кастрандас, І. Саввїдіс, М. Куцелїні), удосконалення змісту педагогїчної освіти (П. Продрому, Е. Сьяну-Кїргїу), оцїнювання професїйних досягнень вчителя (А. Кастрандас).

А. Полїдорос в монографїї «Розвиток державної освіти на Кїпрї (1830-1994)»² акцентує на факторах, що вплинули на генезу управління системою освіти острову: історичне підґрунтя розвитку Кїпру, географїчно-демографїчне становище, соціально-економічні явища, роль сім'ї, вплив Православної церкви. Аналізуючи систему освіти Кїпру, дослідник придїляє увагу органам її управління: освітня комісія, комісія призначень на посаду, комісія, що розглядає скарги, Міністерство освіти, Віддїлення державної освіти.

² Πολυδώρος Α. Η ανάπτυξη της Δημοτικής εκπαίδευσης στην Κύπρο. 1830 – 1994 / Α. Πολυδώρος. Πολιτιστικές υπηρεσίες Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού. – Λευκωσία, 1995. – 245 σ.

Л. Кір'якідіс та К. Пастідіс³ пропонують моделі оцінювання інновацій щодо ефективності навчання з метою розвитку моделі планування освітньої політики з точки зору відносин: вартість – ефективність нововведення. Теоретична модель вимірювання ефективності нововведень у закладі освіти, запропонована Х. Хрістофору і Л. Кір'якідісом⁴. Складовими моделі визначено: професійний розвиток вчителів, подолання невпевненості, особиста зацікавленість та мотивація.

У вітчизняній педагогіці було висвітлено окремі тенденції розвитку педагогічної освіти у Республіці Кіпр. У монографічному дослідженні І. Соколової «Професійна підготовка майбутнього вчителя-філолога за двома спеціальностями» (2008)⁵ визначено і охарактеризовано особливості ступеневої підготовки вчителів на педагогічному відділенні факультету соціальних і педагогічних наук Університету Кіпру.

У дисертаційному дослідженні О. Проценко «Система післядипломної педагогічної освіти в Греції» (2009)⁶ проаналізовано діяльність Педагогічної академії Кіпру щодо підвищення кваліфікації вчителів.

Процеси інтернаціоналізації вищої освіти у практичній площині діяльності вищого навчального закладу висвітлено у науковій праці К. Балабанова «Досвід освітньої, наукової і культурної співпраці України і Республіки Кіпр на сучасному

³ Κυριακίδης Α., Παστίδης Κ. Προοπτικές διεύρυνσης της έρευνας για τον αποτελεσματικό εκπαιδευτικό μέσω της ενασχόλησης της με την ύπαρξη διαφοροποιημένης αποτελεσματικότητας στο επίπεδο του εκπαιδευτικού / Α. Κυριακίδης, Κ. Παστίδης // Πρακτικά VII Παγκυπρίου Συνεδρίου Παιδαγωγικής Εταιρείας Κύπρου. – Τ. Β'. – Λευκωσία, Απρίλης, 2002. – Σ. 111 – 125.

⁴ Χριστοφόρου Χ., Κυριακίδης Α. Η έρευνα για την αποτελεσματικότητα ενός οργανισμού: Ανάλυση θεωρητικού μοντέλου μέτρησης της αποτελεσματικότητας του οργανισμού στη φάση της εφαρμογής καινοτομιών / Χ. Χριστοφόρου, Α. Κυριακίδης // Πρακτικά VII Παγκυπρίου Συνεδρίου Παιδαγωγικής Εταιρείας Κύπρου. – Τ. Β'. – Λευκωσία, Απρίλης, 2002. – Σ. 139 – 153.

⁵ Соколова І.В. Професійна підготовка майбутнього вчителя-філолога за двома спеціальностями: Монографія / За ред. С. О. Сисоевої // МОН України. АПН України. Інститут педагогічної освіти та освіти дорослих. – Маріуполь – Д.: АРТ-ПРЕС, 2008. – 400 с.

⁶ Проценко О. Б. Система післядипломної педагогічної освіти в Греції : дис... канд. пед. наук: спеціальність 13.00.04 – Теорія та методика професійної освіти / Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих АПН України. – К., 2009. – 270 с.

етапі» (2010)⁷. Автор аналізує особливості співробітництва Маріупольського державного університету щодо професійної підготовки фахівців, зокрема вчителів новогрецької мови, із державними та приватними фундаціями Кіпру – Міністерством освіти та культури Республіки Кіпр, Міністерством закордонних справ Республіки Кіпр, фондом «Анастасіос Г. Левендіс», у тому числі з вищими навчальними закладами: Університетом Кіпру, Університетом Фредеріка, Університетом Лефкосії, Європейським університетом Кіпру.

У дисертаційному дослідженні Н. Ю. Воевутко «Професійна підготовка вчителів у Республіці Кіпр у ХХ столітті» (2013)⁸ представлено історико-педагогічний аналіз професійної підготовки вчителів на Кіпрі до ХХ століття; обгрунтовано та проаналізовано періоди становлення та розвитку професійної підготовки вчителів у Республіці Кіпр у ХХ столітті; виокремлено спільне та відмінне у професійній підготовці вчителів в Україні та Республіці Кіпр.

Виходячи з розуміння організації як важливої функції освітнього менеджменту, предметом нашого дослідження визначено організацію освітніх програм у системі університетської освіти Республіки Кіпр.

Формулювання мети статті. Мета дослідження полягає у визначенні організації освітніх програм на бакалаврському, магістерському і докторському рівнях вищої освіти у Республіці Кіпр.

Основна частина. Модернізація вищої освіти у Республіці Кіпр у світлі глобалізаційних, інтеграційних і соціокультурних процесів у суспільстві сталого розвитку ставлять вимогу дослідження проблеми організації професійної підготовки фахівця у системі безперервної освіти, зокрема університетської.

⁷ Балабанов К. Міжнародна діяльність Маріупольського державного університету: досвід упровадження інноваційної моделі / К. Балабанов // Педагогічний процес: теорія і практика: зб. наук. праць / [за ред. Чл.-кор. НАПН України С.О. Сисоевої]. – Київ: Вид-во «ЕДЕЛЬВЕЙС», 2011. — Вип. 1. – С. 6–17.

⁸ Воевутко Н. Ю. Професійна підготовка вчителів у Республіці Кіпр у ХХ столітті : дис...канд. пед. наук: спеціальність 13.00.04 – Теорія та методика професійної освіти / Київський університет імені Б. Грінченка. – К., 2010. – 280 с.

П. Персіянніс виділяє чинники, що вплинули на освітню політику Кіпру наприкінці ХХ століття. Це – внутрішня і зовнішня (європейська) ідеологія, державні організації (уряд Кіпру, парламент Кіпру, політичні партії, Церква, освітні установи, федерації батьків, професійні організації та об'єднання), а також, такі міжнародні структури, як Рада Європи, Союз політичних партій, Європейські освітні організації, Європейські союзи батьків, професійні федерації⁹.

Провідним фактором, що обумовив розвиток європейської освіти, у тому числі кіпрської, М. Маратефтис вважає ідеологію об'єднаної Європи, яка ґрунтується на таких принципах: повага до прав людини, прийняття рівності для усіх громадян, повага до культурної самобутності кожного, демократичність відносин, любов до природи та захист навколишнього середовища. Сучасна європейська освіта, вважає дослідник, є відкритою, безперервною та доступною для всіх; спрямованою на формування європейської свідомості; поєднання освіти з економічним та політичним життям; залучення широкого загалу суб'єктів управління у прийнятті рішень – педагогів, батьків, членів громад тощо.

На думку М. Маратефтиса, внутрішня ідеологія країни орієнтується на ідеологію об'єднаної Європи і, разом з тим, прагне до збереження своєї національної і культурної самобутності і відновлення прав людини (об'єднання Кіпру). Європейська ідеологія орієнтується на європейського громадянина, який зберігає свої національні і культурні особливості, є повноправним членом багатонаціональної і полікультурної Європи, сповідує ідеали демократії і поважає права людини¹⁰.

Розглянемо особливості організації освітніх програм у системі університетської освіти Кіпру, акцентуючи на підходах до формування змісту на різних рівнях освіти.

⁹ Персіάνης Π. Οι συνέπειες της παγκοσμιοποίησης για την εκπαίδευση και την εκπαιδευτική έρευνα / Π. Персіάνης // *Πρακτικά VII Παγκυπρίου Συνεδρίου Παιδαγωγικής Εταιρείας Κύπρου*. – Τ. Α'. – Λευκωσία, Απρίλης, 2002. – Σ. 33 – 45.

¹⁰ Μαραθεύτης Μ. Το Κυπριακό Εκπαιδευτικό Σύστημα. Σταθμοί και θέματα. / Μ. Μαραθεύτης. – Λευκωσία, 1992. – 172 σ.

Основними принципами формування програм визначено такі: безперервність, фундаментальність, профілізація та диверсифікація, перехід від знаннєвої парадигми освіти до компетентнісної, професіоналізація навчання, багаторівневність і міждисциплінарність професійної педагогічної підготовки, пріоритетність особистості людини та її розвитку, індивідуалізація, андрагогізація, акмеологізація, полікультурність і толерантність.

Бакалаврська програма «Знайомство із Європейським Союзом» (Університет Лефкосії)¹¹ включає цикл дисциплін, які передбачають опанування знаннями про теоретичні підходи до визначення політики ЄС; національну і міжнародну політику; передумови та процес європейської інтеграції; інтеграційну політику країн ЄС; системи управління, у т.ч. освітою. По завершенні програми здобувачі вищої освіти повинні вміти проводити міждисциплінарний аналіз основних політичних, економічних і соціальних аспектів сучасної Європи; визначати економічні, політичні та соціальні фактори взаємовпливу на ефективну політику в Європі.

Подамо змістовні модулі бакалаврської програми «Європейський та міжкультурний виміри в освіті» (Університет Лефкосії): Огляд європейських культур. Антропологічний підхід до розуміння та поваги до різноманітності у світі. Релігія у Південній Італії: страждання і святість. Кіпрське весілля: символічна боротьба між традицією і сучасністю. Мисливці і полювання в сучасній Греції (гендерний погляд на статус і престиж). Цигани у Східній Європі (соціально-економічна організація циган). Гендерна взаємодія в районі Червоних Ліхтарів Амстердама (відтворення і конфронтація гендерних відносин). Антифемінізм у Східній Європі (соціальні реакції на фемінізм). Гомосексуалізм в Австрії (правові основи, соціальні реакції). Національна ідентичність в Бельгії (етнічні кордони між валлонами і фламандцями). Соціальна пам'ять на Кіпрі (націоналізм і конструювання соціальної пам'яті). Культурна політика ЄС

¹¹ Πανεπιστήμιο Λευκωσίας [Електронний ресурс]. – Режим доступу до матеріалу : <http://www.unic.ac.cy/el/sholes-programmata>

(практика європеїзації).

У результаті опанування програми «Географія Європи» (Університет Лефкосії) випускники із академічним ступенем бакалавра є здатними проводити дослідження фізичного і економічного ландшафту континенту, визначати спільне і відмінне у географічному і культурному розмаїтті країн Європи, а також Японії, Північної Америки, Австралії.

Визначимо змістовні модулі бакалаврської програми «Європейський Союз та Кіпр» (Університет Фредеріка¹²): Історія відносин Кіпр – Європа. Вступ Кіпру до ЄС. Європейська комісія на Кіпрі. Кіпр – резиденція ЄС 2012. Кіпрське питання. Європейське економічне співтовариство та Кіпр. Вища освіта на Кіпрі. Академічна мобільність.

Насиченість європейським контентом також характерна для магістерських і докторських програм. Так, учасники магістерської програми «Європейський вимір в освіті» (Університет Кіпру¹³) опановують такі змістовні площини: Поняття європейського громадянина і педагогічної освіти. Цінності поєднаної Європи: розмаїття, згуртованість суспільства, взаємовплив та взаємоприйняття. Програми обміну досвідом: філософія і практика. Навчання в інформаційному суспільстві: освіта, професійна підготовка, навчання протягом життя. Європейський вимір у шкільних підручниках. Європа та «інші».

Університет Кіпру пропонує магістерську програму «Освітній менеджмент в Європі» для менеджерів освіти. Результатом опанування програми визначено здатність випускників магістратури проводити компаративні дослідження систем освіти Великої Британії, Греції, Швеції, Кіпру; визначати провідні тенденції розвитку європейського освітнього простору; спільне і відмінне у підходах до управління сферою освіти і керівництва закладом освіти.

¹² Frederick University [Електронний ресурс]. – Режим доступу до матеріалу : <http://www.frederick.ac.cy/internationalstudents/el/προγράμματα-σπουδών>

¹³ Πανεπιστήμιο Κύπρου [Електронний ресурс]. – Режим доступу до матеріалу : <http://www.ucy.ac.cy/fmweb/el/programmes-of-study>

На докторському рівні Університет Кіпру пропонує освітню програму «Європейська політика та стаття». Її змістовними модулями визначено: Європейська гендерна політика. Сучасні тенденції гендеру. Критичний підхід до європейської політики і практики. Соціально-економічні, політичні та культурні підходи до вивчення гендеру.

Отже, організація програм із європейським компонентом в університетах Республіки Кіпр здійснюється на усіх освітніх рівнях – бакалаврському, магістерському, докторському.

На сучасному етапі в організаційній структурі вищої освіти, як зазначає О. Бондаренко, відбуваються зміни у формулюванні традиційних дисциплін як відповідь на появу нових сфер науки та технології, перехід від класичних до проблемно-орієнтованих методів формування знань, стирання межі між фундаментальними та прикладними дослідженнями. В результаті з'являється необхідність в укладанні міждисциплінарних та мультидисциплінарних програм. Нові форми створення знань припускають не тільки реконфігурацію факультетів вищих навчальних закладів у нову інституціональну структуру, але й реорганізацію наукових досліджень і підготовку фахівців за принципом пошуку вирішення складних проблем, а не за допомогою аналітичних методів традиційних академічних дисциплін. Така еволюція призводить до появи поняття «міждисциплінарність», в якому виділяються окремі теоретичні структури та науково-дослідницькі методи ¹⁴.

В основі формування змісту магістерських і докторських програм в університетах Кіпру – міждисциплінарний підхід.

В цьому контексті заслуговує на вивчення міждисциплінарна програма «Гендерні дослідження» (Σπουδές Φύλου)¹⁵, запроваджена в Університеті Кіпру. Програма укладена координаторами з питань ЮНЕСКО в Республіці Кіпр та за

¹⁴ Бондаренко Е. Н. Профессиональное педагогическое образование в зарубежных странах на современном этапе : монография / Е. Н. Бондаренко. – Минск : Тесей, 2008. – 224 с.

¹⁵ Σπουδές Φύλου [Електронний ресурс]. – Режим доступу до матеріалу : <http://www.ucy.ac.cy/edu/index.php/el/>

підтримки Центру з вивчення питань гендеру в Університеті Кіпру.

Основна мета програми – підготовка компетентних дослідників, науковців та адміністраторів освіти; пропагування та дослідження сучасних проблем гендеру за умов міждисциплінарного підходу. Завданнями програми визначено: впровадження на постдипломному (магістерському та докторському) і міжнауковому рівнях знань про гендер; підтримка спеціальних досліджень та оприлюднення офіційних доповідей, що виражають політику ЄС щодо гендерної нерівності; дослідження місця та ролі гендеру в історично-соціальному контексті; формування знань з питань гендеру у менеджерів освіти.

До організаційних особливостей програми відносимо: можливість навчатися не тільки державною мовою (новогрецькою), але й англійською, це сприяє академічній мобільності здобувачів вищої освіти. Програма організована для здобувачів вищої освіти, незалежно від попередньо набутої ним спеціальності, а також викладачів-дослідників з інших країн.

Навчання за програмою відбувається впродовж трьох семестрів з навантаженням 90 кредитів, однак за рішенням вченої ради університету тривалість навчання може бути подовжена до 8 семестрів. Пропонується 2 моделі нарахування кредитів, які дають уявлення про особливості організації навчання і оцінювання успішності випускників.

За першою моделлю організації кредити розподіляються у такий спосіб: 63 кредити ECTS виділяються на опанування дисциплінами (18 кредитів – на обов'язкові, та 45 – на дисципліни за вибором студента); 18 кредитів на виконання дипломного проекту, а 9 кредитів – на семінари.

За другою моделлю організації програми кредити призначаються на вивчення обов'язкових дисциплін (27 кредитів ECTS), дисциплін за вибором – 54 кредити і відвідування спецсемінарів 9 кредитів.

Проаналізуємо зміст підготовки магістрів за програмою «Гендерні дослідження». До обов'язкових дисциплін відносяться такі: якісні дослідження в

освіті, статистика в освіті, теорія фемінізму. Студенти також мають відвідати семінари за темами: «Академічна грамота», «Дискурс аналіз», «Квір-теорія та сексизм».

Студенти магістратури мають обрати для вивчення дисципліни з переліку за вибором. З-поміж основних зазначимо такі: постать жінки у візантійському мистецтві, чоловічий та жіночий світ, світ обмежень, авангардизм та теорії статі, походження як категорія аналізу, релігія та стать, теорія статі та політика навчальних програм, стать та освіта, теорія фемінізму, антропология суспільства, соціологія течій у суспільстві, сила – ідеологія – нерівність, історія сексизму, теорія критики та гендер, пишучи про стать: мускулінність, жіночність та краса в англійській літературі, психоаналіз та теорія суспільства, квір-теорія та політичні права, чоловіки та мускулінність, культура статі у суспільно-політичному контексті: питання сили, контролю, патріархату, соціальні та родинні відмінності; стать, ЗМІ та вироблення знань; секс, стать у міжкультурному/порівняльному контексті; стать та кінематограф, стать та математика, стать та точні науки, стать та біологія, стать та новітні технології, право – стать – рівність, статтєва нерівність, права людини та законодавство, стать у грецькій писемності та літературі, освіта та стать, економіка та стать, архітектоніка та простір гендеру, мускулінність, жіночність, андрогінність: психологічні підходи до порівняння статі, співвідношення статі та праці: психологічний підхід, співвідношення статі та праці: соціологічний підхід, насилля та рекомендації, підприємництво, керування та стать, європейська політика та стать.

Докторська програма «Гендерні дослідження» пропонується тільки для випускників, які вже опанували однойменну магістерську програму.

Структурно докторська програма «Гендерні дослідження» складається таким чином: обов'язкове вивчення 3-5 дисциплін (остаточну кількість яких погоджує науковий керівник), що відповідає 27-45 кредитам ECTS; кваліфікаційні екзамени, на підготовку та складання яких відводиться 33 ECTS; написання

дисертаційного дослідження, що вимірюється у 150 кредитів ECTS; захист дисертаційного дослідження, якій оцінюється у 30 кредитів ECTS. Таким чином, опанування докторською програмою вимірюється у 240 (або 258) кредитів ECTS.

До особливостей організації змісту програми «Гендерні дослідження» відносимо той факт, що дисципліни, які мають опанувати здобувачи наукового ступеню доктора педагогічних наук, обираються з циклу вибіркових дисциплін попередньої магістерської програми.

Вважаємо, що міждисциплінарна програма «Гендерні дослідження» є актуальною та доцільною до застосування у вітчизняному просторі вищої освіти. Пояснюємо це тим, що наука про гендер не є вузькоспеціалізованою, вона в обов'язковому порядку має вивчатися педагогічними працівниками. Це допоможе майбутнім вчителям формувати толерантність та набувати міждисциплінарні знання, необхідні для ефективної організації та здійснення професійної педагогічної діяльності.

Виходячи з розуміння організації як важливої функції освітнього менеджменту, вважаємо за необхідне висвітлити ініціативу Університету Кіпру щодо політики структурної реорганізації на рівні університету.

Так, у січні 2012 р., з метою забезпечення якості постдипломних програм – магістерських та докторських, а також відповідних кваліфікацій, що надаються, в Університеті Кіпру було відкрито факультет постдипломного навчання (Η Σχολή Μεταπτυχιακών Σπουδών¹⁶). В межах цього факультету відбувається підготовка усіх майбутніх магістрів та докторів наук незалежно від напряму навчання та спеціальності. Станом на сьогодні цей досвід у Республіці Кіпр визнано позитивним, а тому він може бути прийнятим до вивчення. Розглянемо це детальніше.

¹⁶ Πανεπιστήμιο Κύπρου [Електронний ресурс]. – Режим доступу до матеріалу : <http://www.ucy.ac.cy/fmweb/el/programmes-of-study>

Завданнями факультету постдипломного навчання Університету Кіпру визначено: оновлення та посилення післядипломних програм; визначення єдиної (для усіх кафедр університету) політики щодо якісної підтримки магістрантів і докторантів; підвищення активності студентів Університету Кіпру в європейських освітніх програмах; розвиток співпраці з іншими університетами європейського та світового освітнього просторів; укріплення відносин академічної спільноти із суспільством; посилення продуктивності наукових досліджень, а також культивування культури постдипломного навчання.

На факультеті постдипломного навчання Університету Кіпру організовано відділ педагогічних наук, завданнями якого визначено: виробництво та передача знань в галузі педагогіки; визначення та дослідження наукових проблем в галузі педагогіки; підготовка педагогічних кадрів дошкільної, початкової, середньої освіти; участь у підвищенні кваліфікації вчителів; розробляння та впровадження постдипломних (магістерських та докторських) програм, розрахованих на підготовку дослідників та педагогічних кадрів, здатних очолити керівні посади.

Зазначимо, що магістерські та докторські програми підпорядковано кредитно-модульній системі навчання, де кожний кредит відповідає 25-30 годинам. Студент вважається успішним, якщо він опанував 18 кредитів ECTS (магістерська програма), або 30 кредитів ECTS (докторська програма) у кожному семестрі.

До особливостей організації здобування освіти на факультеті постдипломного навчання Університету Кіпру відносимо той факт, що студент може обрати навчальне навантаження до 38 кредитів ECTS, а також посилене навчальне навантаження місткістю у 42 кредити ECTS. Також маємо зауважити, що після першого року навчання студент має право змінити програму на іншу (за рішенням ради відділення).

Висновки. Організація освітніх програм у системі університетської освіти Республіки Кіпр здійснюється на бакалаврському, магістерському і докторському

рівнях за такими основними принципами формування: безперервність, фундаментальність, профілізація і диверсифікація, багаторівневність і міждисциплінарність, пріоритетність особистості людини та її розвитку, індивідуалізація, андрагогізація, полікультурність і толерантність. Для освітніх програм усіх рівнів освіти характерна насиченість європейським компонентом. Його контент представлено циклами дисциплін, які передбачають: опанування знаннями про теоретичні підходи до визначення політики ЄС, питання національної ідентичності та практики європеїзації, визначення спільного і відмінного у географічному і культурному розмаїтті країн Європи, відносини між європейським економічним співтовариством та Республікою Кіпр, поняття європейського громадянина і педагогічної освіти, провідні тенденції розвитку європейського освітнього простору, цінності поєднаної Європи, Європа та «інші», європейська гендерна політика. Найбільший спектр програм із європейським компонентом пропонує Університет Левкосії на бакалаврському рівні. Єдину докторську програму представлено лише в Університеті Кіпру.

В основу організації постдипломних програм «Гендерні дослідження», які укладені координаторами з питань ЮНЕСКО в Республіці Кіпр та за підтримки Центру з вивчення питань гендеру в Університеті Кіпру, закладено принципи міждисциплінарності та відкритості. Це, по-перше, дозволяє опановувати магістерську програму незалежно від попередньо набутої освіти на рівні бакалавра, адже наука про гендер не є вузькоспеціалізованою. По-друге, робить ці програми доступними не тільки студентам, а й викладачам-дослідникам з інших країн за умов, що вони володіють англійською мовою.

Перспективи подальших розвідок бачимо у висвітленні особливостей навчання мови за педагогічними спеціальностями в університетах Республіки Кіпр.